

HÖGSKOLAN FÖR LÄRANDE
OCH KOMMUNIKATION
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Specialpedagogik, 20 poäng

Särskilda utbildningsbehov i språk och matematik

Läraryrket

KURSPLAN OCH LITTERATURLISTA

VÅRTERMINEN 2007

Kurs:	SPECIALPEDAGOGIK, 20 poäng Särskilda utbildningsbehov i språk och matematik Special Needs Education, 20 credit points Special Needs Education in Language and Mathematics Teaching
Kursid	LSSB04
Poäng	20
Nivå	B
Ämneskod	SQA
Utbildningsområde	SA 80 %, LU 20%

Allmänt Kursen ingår som en specialisering i lärarutbildningen. Kursen syftar till att belysa hur den naturliga variationen av barns och ungdomars förutsättningar och behov utgör grunden för att skapa delaktighet i lärande och kommunikation för alla elever. Kursen tar sin utgångspunkt i ett kommunikativt relationsinriktat perspektiv.

Mål Kursen syftar till att studenten:

- utvecklar fördjupade kunskaper om barns och ungdomars lärande med avseende på tal- och språkutveckling, skriftspråksutveckling samt matematisk begreppsutveckling
- utvecklar insikter i hur val av organisering, arbetssätt, arbetsformer och innehåll kan befrämja respektive motverka barns och ungdomars kognitiva och kommunikativa utveckling
- utvecklar förmåga att identifiera, kartlägga och analysera barns och ungdomars olikheter samt skapa förutsättningar för lärande och delaktighet
- utvecklar beredskap för att i samverkan med arbetslag, elever och föräldrar skapa balans mellan elevers behov och förutsättningar och skolans krav

Innehåll **Delkurs 1 a; Tal och språk i ett kommunikationspedagogiskt perspektiv, 5 poäng**
Speech and Language – Communication from an Educational Perspective
Kommunikationsprocessen
Språkets och talets betydelse i kommunikationsprocessen
Tal- och språkutveckling
Röst- och talsvårigheter
Pedagogiska insatser vid kommunikationsvårigheter

Klassrumskommunikation

Alternativt/

Delkurs 1 b; Introduktion till läs-, skriv- och matematikutveckling, 5 poäng

Introduction to Literacy and Mathematics Development and Learning

Barns utveckling av skriftspråk och matematiskt tänkande
Läs- och skrivprocessen – teorier kring läs- och skrivutveckling
Matematikens utveckling, struktur och grundläggande begrepp
Miljöer och strategier som stöd för skriftspråks- och matematikutveckling

Delkurs 2; Särskilda utbildningsbehov i matematik, 5 poäng

Special Educational Needs in Mathematics

Vad påverkar lärandet i matematik
Skolmatematikens stoff, behandling och konsekvenser
Komplexiteten i mötet med matematiken
Olika pedagogiska influensers syn på matematikundervisning
Språk och kommunikation i matematik
Olika sätt att diagnostisera och åtgärda

Delkurs 3; Läs- och skrivmöjligheter åt alla, 5 poäng

Literacy in a School for all

Möjligheter och hinder i läs- och skrivprocessen
Olika perspektiv på läs- och skrivsvårigheter
Att förebygga och möta svårigheter i läsning och skrivning
Olika sätt att kartlägga, analysera och åtgärda

Delkurs 4; Fördjupningsarbete, 5 poäng

Individual Education Plan

Kartläggning och analys av behov och förutsättningar
Upprättande av åtgärdsprogram
Analys av åtgärdsprogram som didaktiskt/pedagogiskt verktyg

Förkunskapskrav

För delkurs 1a krävs AU2/Lärande 2-Specialpedagogik, 10 poäng, samt Läs-, skriv- och matematikutveckling, 20 poäng/
Läs-, skriv och matematikutveckling (Specialisering), 20 poäng, med godkänt resultat.
För delkurs 1b krävs AU2/Lärande 2-Specialpedagogik 10 poäng.

Kursupplägg

Dialektiskt upplagda föreläsningar i 30-grupp, tematiska litteraturstudier, seminariediskussioner, inslag av verksamhetsförlagda studier och handledning av åtgärdsprogram.

Examination

Kontinuerligt förda protokoll från studiegruppsarbete.
Redovisningsseminarier. Avslutande fördjupningsarbete/åtgärdsprogram med analys. Lärandet i kursen

syftar till att utveckla specialpedagogiskt förhållningssätt och sker till stor del genom samarbete och reflektion i studiegrupp. Betyget sätts efter tvågradig skala med något av uttrycken Underkänd eller Godkänd.

Kurslitteratur

Förtecknas i bilaga

SPECIALPEDAGOGIK, 20 poäng**Särskilda utbildningsbehov i språk och matematik****Antal sidor****Delkurs 1a. Tal och språk i ett kommunikationspedagogiskt perspektiv, 5 poäng**

Atterström, Hans (1996). <i>Vissa tystnar men talar åter. Om kommunikations-svårigheter i muntliga sammanhang</i> . I Chaib (red). <i>Begriplighet och förståelse</i> . Lund. Studentlitteratur. Kompendium	25 s
Miyata, Cathy. (2002). <i>Visst vågar du!</i> Jönköping. Brain Books	209 s
Rice, Mabel (1993). <i>Don't talk to him; He's weird. A Social Consequences Account of Language and Social Interactions</i> . In A.P. Kaiser & D.B. Gray (Eds). <i>Enhancing children's communication</i> . Baltimore. Brooks (S. 139-158)	20 s
Rudberg, Lili-Ann (red). (1992). <i>Barns tal- och språksvårigheter</i> . Lund. Studentlitteratur	103 s
Rygvold, Anne-Lise (2001). <i>Språk och talstörningar</i> . I Asmervik m.fl. (red) <i>Barn med behov av särskilt stöd</i> . Lund. Studentlitteratur (valda delar)	37 s
Svensson, Ann-Katrin (1998). <i>Barnet språket och miljön</i> . Lund. Student-Litteratur	220 s
Aktuella vetenskapliga artiklar och rapporter	

I anslutning till uppsatsskrivande:

Backman, J. (1998). <i>Rapporter och uppsatser</i> . Lund. Studentlitteratur	
Fördjupningslitteratur	ca 200 s

Delkurs 1 b. Introduktion till läs-, skriv och matematikutveckling, 5 poäng

Carlgren, Ingrid & Marton, Ference (2000). <i>Lärare av i morgon</i> . Sthlm. Liber (s. 117-178)	60 s
Dahlgren, Gösta, Gustafsson, Karin, Mellgren Elisabeth & Olsson, Lars-Erik (1999). <i>Barn upptäcker skriftspråket</i> . Stockholm. Liber	150 s
Johnsen-Hoines, Marit (1997). <i>Matematik som språk</i> . Stockholm. Liber	210 s
Lpo-94 samt kursplaner för grundskolan (svenska och matematik) www.skolverket.se	
Lundberg, I. & Herrlin, K. (2005). <i>God läsutveckling</i> . Stockholm. Natur & Kultur	
Nämnaren Tema (2000). <i>Matematik från början</i> . Göteborgs universitet	245 s
Skolverket (2002). <i>Språket lyfter. Diagnosmaterial i svenska och svenska som andra språk för åren före skolår 6</i> . Lärarhandledning och observationsschema. Stockholm. Liber	30 s
Skolverket (2000) <i>Analyschema i matematik, för åren före skolår 6</i> . Stockholm. Liber	44 s
Stadler, Ester (1998). <i>Läs- och skrivinläring</i> Lund. Studentlitteratur	127 s
Taube, Karin (2000). <i>Läsinläring och självförtroende</i> . Stockholm. Prisma	130 s
Artiklar ca	80 s

Delkurs 2. Särskilda utbildningsbehov i matematik, 5 poäng

Ahlberg, Ann (2001). <i>Lärande och delaktighet</i> . Lund. Studentlitteratur (valda delar)	70 s
Gran, Bengt (red) (1998). <i>Matematik på elevens villkor</i> . Lund. Studentlitteratur	215 s
Malmer, Gudrun (1999). <i>Bra matematik för alla</i> . Lund. Studentlitteratur	245 s
Rönnberg, Irene & Rönnberg, Lennart (2001). <i>Minoritets elever och matematik-utbildning</i> . Skolverket 01:617	130 s
Skolverket (2000). <i>Analysschema i matematik, för åren före skolår 6</i> . Stockholm. Liber	44 s
Unenge, Jan (1999). <i>Skolmatematiken i går, idag i morgon – med mina ögon sett</i> . Stockholm. Natur & Kultur (finns att köpa på HLK)	152 s
Aktuella artiklar	100 s

Delkurs 3. Läs- och skrivmöjligheter åt alla, 5 poäng

Ericson, Britta (2001). <i>Utredning av läs- och skrivsvårigheter</i> . Lund. Student-Litteratur	226 s
Frost, Jörgen (2002). <i>Läsundervisning. Praktik och teorier</i> . Stockholm. Natur & Kultur	17 s
Lundberg, Ingvar. & Herrlin, Katarina (2005). <i>God läsutveckling</i> . Stockholm. Natur & Kultur	75 s
Myrberg, Mats (2001). <i>Att förebygga och möta läs- och skrivsvårigheter</i> . Skolverket www.skolverket.se/publicerat	70 s
Wellros, Seja och Maria (1995). <i>En kamp om kunskap</i> . Lund. Gleerup	154 s
<i>Kartläggningsinstrument för språklig medvetenhet, läs- och skrivutveckling</i>	ca 150 s
Aktuella vetenskapliga artiklar och rapporter.	100 s

Delkurs 4. Fördjupningsarbete, 5 poäng

Myndigheten för skolutveckling (2005). <i>Elever om behöver stöd men får för lite</i> . www.skolutveckling.se	50 s
Skolverket (2005). <i>Allmänna råd och kommentarer. Den individuella utvecklingsplanen</i> . www.skolverket.se	
Skolverket (2003) <i>Kartläggning av åtgärdsprogram och särskilt stöd i grundskolan</i> . Skolverket 03:813. Stockholm. Fritzes. www.skolverket.se	100 s
Aktuella vetenskapliga artiklar och rapporter	
Fördjupande litteratur inom valt problemområde	

Delkurs 1-4

Läroplaner för respektive skolform. Lpfö, Lpo, Lpf
Kursplaner för Grundskolan (2000), Gymnasieskolan (1994), Särskolan (2002)
Skollag och Grundskole- respektive Gymnasieförordningen.

